

T.B.M.M.

BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Sayı: 767

Tarili: 05.05.2010

10/812

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Seçim ve partiler rejiminin yol açtığı sorunların araştırılması ve yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1. HASİP KAPLAN - ŞIRNAK
2. SELAHATTİN DEMİRTAŞ - DİYARBAKIR
3. GÜLTAN KIŞANAK - DİYARBAKIR
4. AYLAK AKAT ATA- BATMAN
5. BENİ YILDIZ - BATMAN
6. AKIN BİRDAL - DİYARBAKIR
7. EMİNE AYNA - MARDİN
8. FATMA KURTULAN - VAN
9. HAMİT GEYLANİ - HAKKARİ
10. İBRAHİM BİNİCİ - ŞANLIURFA
11. M. NURİ YAMAN - MUŞ
12. MEHMET NEZİR KARABAŞ - BİTLİS
13. MEHMET UFUK URAS - İSTANBUL
14. OSMAN ÖZÇELİK - SİİRT
15. ÖZDAL ÜÇER - VAN
16. PERVİN BULDAN - IĞDIR
17. SEBAHAT TUNCEL - İSTANBUL
18. SİRRI SAKIK - MUŞ
19. SEVAHİR BAYINDIR - ŞIRNAK
20. ŞERAFETTİN HALİS - TUNCELİ

GEREKÇE

Türkiye'de seçim sistemi, 12 Eylül askeri darbesi sonrası şekillendi. Siyasi Partiler, seçim kütükleri yasaları ve anayasal düzenlemelerle halkın adil temsili engellendi. 1983 ve sonrası yıllarda siyasi iktidarlar işlerine gelen seçim ve hazine barajlarını korudu.

Partilerde genel başkanlar değişmiyor, kadroları da. Lider sultası devam ediyor. Yaşlılar çok, gençler az, erkekler çok, kadınlar az. Parti içi demokrasi üye hukuku işlemiyor. Adaylar önseçim yerine merkezi yoklama ve tayin sistemi ile belirleniyor.

Kongreler, toplantılar sadece genel başkanların konuştuğu mitinglere dönüşüyor. Tartışmasız, katılımsız, eleştirisiz, üretimsiz geçiyor. Parti örgütleri tembelleşiyor, her şeyi 'merkez' belirliyor.

Bunun sonucu olarak 'merkez' statükocu, resmi söylemci, tabucu, tembel oluyor. Projeler ortaya çıkmıyor, değişim dönüşümün önü kesiliyor. Parti tüzükleri rakip aday çıkmasını engelliyor, demokratik bir yarış olmuyor.

Yasal düzenlemeler çelişkilerle dolu. 1961 Anayasası'nda yer alan ilke, bugünkü Anayasamızda da vardır: "Siyasi partiler, demokratik hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır" (Madde 68). Oysa düşünce ve örgütlenme özgürlüğü sınırlandırılarak, cezalara bağlanarak, partiler kapatılarak suskun bir toplum isteniyor.

Siyasi partilere 'Devletin yeterli düzeyde ve hakça mali yardım yapması' da, bu ilkelerin gereğidir. (Md. 68). Emegi, farklı kesimleri ve ezilen halkları savunan partilerin hazine yardımı alması engellenmekte, uluslar arası sermayenin destek verdiği partiler güçlendirilmektedir.

Siyasi partilerin de kendi iç düzenlerinde şu ilkeye uymaları, gene Anayasa'nın gereğidir. "Siyasi partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmaları demokrasi ilkelerine uygun olur." Ayrıca: Anayasa bir yana, siyasi partilerin daha akılcı, katılımcı ve etkili faaliyette bulunmalarının yolu da, 'parti içi demokrasi'nin iyi işlemesidir. Ne yazık ki parti içi demokrasi işlemiyor.

Seçimlerde yüzde on baraj konularak halkın kendi adaylarını özgürce seçmesi engelleniyor, az oyla çok milletvekili çıkarma devam ediyor. Hazine yardımıyla yüzde yedi barajı konularak mecliste grubu olan partilerin dahi, yardım alması engelleniyor. Parti kapatma, adaylık yasaklama mevzuatın ayrılmaz parçası haline getiriliyor.

Türkiye'de kırk yılda liderler, aynı partiler değişmiyorsa bunun neden seçim sistemi, yasaları ve antidemokratik mevzuattır.

"Egemenlik Kayıtsız Şartsız ulusundur" deniliyorsa, adil temsilin önü açılmalıdır.

Ülkemizde yaşanan ve giderek, merkezde sürekli "yönetememe" krizine dönen sorunların aşılması için; çağdaş demokrasilerde demokratik toplum olmanın

gereklerinin yerine getirilmesi, bunun önündeki engellerin kaldırılması şarttır. Bu nedenle;

Meclis araştırması açılması sorunların tespit ve çözüm önerileri için bir Araştırma Komisyonu kurulması yararlı olacaktır.